

Aan de slag met gendergelijkheid in de klas: 6 praktische tips voor vo!

Lesmateriaal

1

- **Diversiteit in voorbeelden:** gebruik lesmateriaal met verschillende mensen en rollen, waaronder mannen en vrouwen in niet-traditionele rollen. Bijvoorbeeld vrouwelijke wetenschappers en mannelijke verpleegkundigen.
- **Inclusieve literatuur:** kies boeken en verhalen die genderstereotype uitdagen en diverse personages bevatten.

Als je in voorbeeldopdrachten genderstereotypen tegenkomt, draai dan de namen om of bedenken zelf nieuwe voorbeelden. Zo doorbreek je de vaste patronen en maak je de opdrachten inclusiever: "Fatima heeft de elektrische bedrading van een robot aangelegd." of "Noah houdt van koken en organiseert een maaltijd voor vrienden."

2

Taalgebruik

- **Neutrale taal:** gebruik neutrale woorden en vermijd het gebruik van 'hij' of 'zij' wanneer het niet nodig is.
- **Positieve versterking:** moedig leerlingen aan door vaardigheden en interesses te prijzen zonder dit te linken aan hun gender.

Wanneer je scholieren aanspreekt, gebruik dan neutrale termen zoals "beste leerlingen", "iedereen", of "allemaal" in plaats van "jongens en meiden".

Vermijd stereotypering op basis van gender in instructies en nakijkwerk. Let bijvoorbeeld ook eens op meiden die slordig werken of jongens die te veel praten in de les. Laat meiden ook eens initiatief nemen of de leiding pakken en een jongen procesbewaker zijn bij groepsopdrachten.

3

Activiteiten en schoolspullen

- **Gelijke kansen:** zorg ervoor dat alle leerlingen toegang hebben tot een breed scala aan activiteiten en schoolspullen, en moedig ze aan om nieuwe dingen te proberen zonder traditionele genderrollen te versterken.
- **Groepswerk:** stimuleer gemengde groepen en verdeel taken op basis van interesses en vaardigheden of deel je groepen willekeurig in.

In plaats van te zeggen: "De jongens gaan voetballen en de meiden gaan dansen.", kun je zeggen: "Vandaag gaan we allemaal deelnemen aan verschillende activiteiten, zoals voetbal en dans." Laat leerlingen ook echt zelf kiezen wat ze willen doen.

Deel leerlingen in wisselende samenstellingen in bij het werken in groepen. Laat aan leerlingen zelf wie welke taak op zich wil nemen in een groep of wijs een leidinggeven de rol toe aan een meid en een organisatorische of ondersteunende taak toe aan een jongen.

4

Klassenomgeving

- **Visuele aanwijzingen:** zorg voor posters en decoraties die diversiteit vieren en stereotype beelden uitdagen.
- **Regels en verwachtingen:** stel samen met leerlingen klassenregels op die respect en gelijkheid benadrukken, en wees duidelijk dat discriminatie en pesten niet worden getolereerd.

Zorg voor beeldmateriaal in je klaslokaal dat mensen in verschillende rollen laat zien: vrouwen die CEO's of politici zijn en jongens in de zorg of in het onderwijs.

5

Rolmodellen

- **Gast sprekers:** nodig gast sprekers uit die verwachtingen van hun gender doorbreken om over hun ervaringen en carrières te praten.
- **Leraren:** word je bewust van je eigen vooroordelen op basis van gender en pas ze aan. Een training hierbij helpt je dit goed onder de knie te krijgen.

Nodig vrouwelijke technici/programmeurs of mannelijke verpleegkundigen/winkelmedewerkers uit om te praten over hun carrière.

Geef je klas gratis op voor een gratis Dit Doe Ik-gastles. Of geef jezelf en jouw team op voor een Inspiratiesessie of genderbias tool voor leraren.

6

Reflectie

- **Zelfreflectie:** moedig leerlingen aan om na te denken over hun eigen vooroordelen en ervaringen op basis van gender.

Organiseer een open klasdiscussie over hoe gendernormen de dagelijkse ervaringen van leerlingen beïnvloeden, bijvoorbeeld waarom bepaalde kleding, hobby's of beroepen als 'mannelijk' of 'vrouwelijk' worden gezien. En hoe je elkaar daar (on)bewust op beoordeelt. Dit kan ook in de vorm van een essay, of geef je leerlingen op voor een workshop 'Imagine Your Future' over genderstereotypen in beroepskeuzes.

Keuzevrijheid nu is de beste keuze voor later

Onderwijsprofessionals kunnen eraan bijdragen dat alle leerlingen en studenten dezelfde keuzevrijheid en kansen krijgen, door oog te hebben voor ieders interesses en talenten. Als meiden en jongens op een veilige manier deze ruimte krijgen – van kleuterklas tot eind mbo – kunnen zij zich vrij ontwikkelen om te worden wie ze willen zijn.

De alliantie *Worden Wie Je Bent* adviseert en ondersteunt scholen en onderwijsprofessionals hierbij. De alliantie bestaat uit *VHTO* (meer meiden en vrouwen in bèta, techniek en IT), *Stichting School & Veiligheid*, *Emancipator* (voor mannen en emancipatie) en *Movisie* (kennis en aanpak van sociale vraagstukken). De alliantie kan haar diensten gratis aanbieden.

Meer weten:
www.wordenwiejebentopschool.nl